

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 50
na prowincji „ 55

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 8, „Praca“.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
..... od 5 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 12.—
w tekście mk. 14.—po tekście reklamy mk. 7.—, nekrologi mk. 5.—, zwyczajne mk. 5.50 za wiersz petytowy jednolamowy.

Ogłoszenia drobne 1 mk. za wyraz, dla poszukujących pracy 80.

Ogłoszenia nadawane po g. 6 wiecz. 50 proc. drożej

Redakcja i administracja Przejazd Nr. 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. 0.60143

Teatr Miejski

Dzielnia II.
p.o. dyrektora A. Zielerowicza.

Sobota 4 b. m. o g. 4 po poł. po cenach najniższych XIV widowisko dla młodzieży

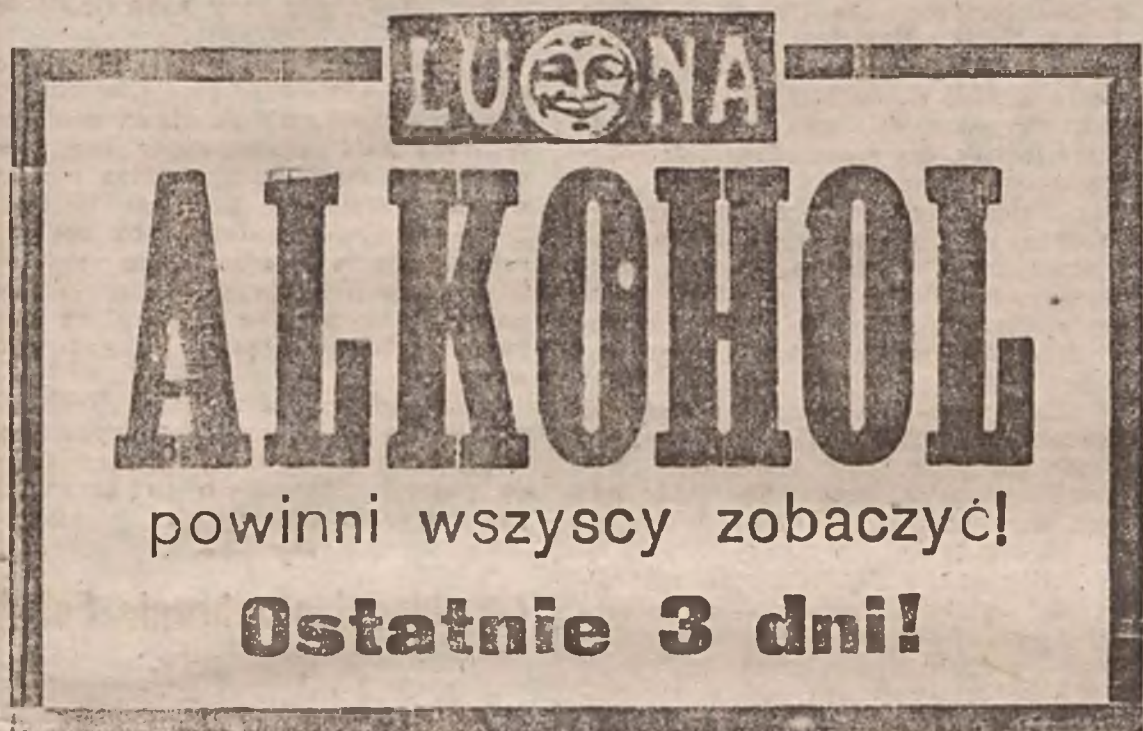
„Obchód Listopadowy“

Sobota 4 b. m. o g. 8 w. po cenach najniższych XIV widowisko ludowe

„Wieczór Listopadowy“

Niedziela 5 b. m. o g. 12 w poł. VII Poranek Dramatyczny

„Warszawianka“
St. Wyspiańskiego. Prelegent: Adam Grzymała-Siedlecki.

LUONA
ALKOHOL
powinni wszyscy zobaczyć!
Ostatnie 3 dni!

Od Administracji.

Unrasza się wszystkie organizacje, kooperatywy i poszczególnych członków, którzy otrzymali z Administracji kwitariusze na inkasowanie prenumeraty, aby niezwłocznie a w każdym razie przed 5-tym grudnia zwrócili je do Administracji.

Stosuje się to również do organizacji zamiejscowych.

Rokowania w Rydze.

Tylko uzupełnienie delegacji.
(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 3 Współpracownik „Przeglądu Wieczornego“ rozmawiał z panem Waszkiewiczem i zapytał go, jak przedstawia się sprawa wyjazdu delegacji poselskiej do Rygi. Poseł Waszkiewicz odpisał: Jest wykluczone, a żeby do Rygi pojechała delegacja poselska, natomast rząd uzupełnił obecna delegację ryską pewną liczbą członków i wśród nich znajdują się prawdopodobnie dwaj lub trzy posłowie.

Sprastowanie oficjalne.

WARSZAWA, 3. (PAT). Wydział prasowy min. spr. zagr. komunikuje, że wice-minister Dąbski i delegacja ryska żadnych wiadomości prasie w kwestii przybycia posłów sejmowych do Rygi nie dawała. Wobec tego wszelkie wiadomości o niechcącej delegacji ryskiej do przyjazdu posłów sejmowych są nieprawdziwe.

Nowe oświadczenie rządu.

(Od własnego koresp.)
WARSZAWA, 3. W przyszłym tygodniu premier Witos wystąpi z nową deklaracją w imieniu rządu. W sprawie tej odbyło się dzisiaj nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów.

Dymisja min. Bartla?

LWÓW, 3. (EE) Min. Bartel, oświadczył redaktorowi „Kurjera Lwowskiego“, iż ustępuje z zajmowanego stanowiska i już wytesował o prezydenta Witosia list z prośbą o dymisję.

Reorganizacja ministerstw.

WARSZAWA, 3. (PAT) Sejmowa podkomisja urzędnicza w komisji administracyjnej przy współudziale pp. Wojciechowskiego i Gędyśzyńskiego jako członków specjalnej komisji rządowej, rozpatrywała plany reorganizacji ministerstw, nad którym to projektem obradowało prezydium Rady ministrów. W obradach wyrażono zgodną konieczność daleko idących oszczędności, oraz potrzebę przekazania całego szeregu czynności ministerstw władzom pierwszej instancji.

Nowy program finansowy rządu.

WARSZAWA, 3. (EE). Rada ministrów opracowuje nowy program finansowy i gospodarczy wobec krytycznego stanu ekonomicznego kraju.

Zwolnienie oficerów-ochotników.

WARSZAWA, 3. (PAT) BP. Min. SW. komunikuje rozkaz p. ministra spraw wojskowych gen. porucznika Sosnkowskiego o zwolnieniu wszystkich oficerów i urzędników z wojska, którzy na skutek lipcowej odezwy Rady Obrony Państwa wstąpili do wojska.

Demobilizacja.

WARSZAWA, 3. (EE) Demobilizacja ma być ukończona w końcu 1920 r. „Naród“ podaje, iż ma być zwolniony rocznik 1895.

Sprawa Litwy.

Litwini łamią rozjem.

WILNO, 3. Pomimo rozjem, oddziały litewskie nie zaprzestają napać na posterunki polskie. Nastrój zaciekły cha-

rakteryzuje oddziały litewskie, zwłaszcza w tym rejonie, gdzie w szeregach litewskich znajduje się największa ilość Niemców.

Przedstawiciele Tymczasowej Komisji Rządzącej w Warszawie.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 3. W Warszawie bawią przedstawiciele wileńskiej Komisji Rządzącej pp. Iwanowski, dyr. departamentu spraw zagranicznych i Engel, dyrektor departamentu spraw wewnętrznych.

Byli oni dzisiaj w Sejmie z zamiarem konferowania z przywódcami klubów, jednakże odbyli tylko konferencję naradzie z socjalistami.

Panowie ci oświadczyli, że Komisja Rządząca stoi bezwzględnie na stanowisku, że o losie Litwy Srodkowej zadecyduje Sejm Litwy Srodkowej, który zwołany będzie w połowie stycznia, przyczem Komisja Rządząca postawi mu do rozstrzygnięcia jedno zasadnicze pytanie: czy ziemia wileńska ma wejść w skład państwa polskiego czy litewskiego.

Biskup Bandurski.

WARSZAWA, 3. (EE). Przez Warszawę przejeżdżał biskup Bandurski, który został biskupem polowym Litwy Wileńskiej.

Zwrot na Litwie kowieńskiej ku Polsce?

LWÓW, 2 grudnia. „Kurjer Lwowski“ donosi z Warszawy: Wedle wiadomości, nadchodzących z Kowna, dokonywa się w rządzie i opinii publicznej Litwy środkowej zmiana orientacji. Minister spraw zagranicznych Purickis, dotychczas wybitny zwolennik kierunku germanofilskiego wśród Litwinów, po swym ostatnim pobycie w Berlinie zmienił swój dotychczasowy pogląd i podobno jest zdecydowany wysłać do Warszawy delegatów dla podjęcia rozmów z rządem polskim w sprawie zawarcia konwencji militarnej i gospodarczej, i to niezależnie od sprawy Wilna, która ma być rozstrzygnięta zgodnie z postanowieniem Ligi narodów drogą plebiscytu.

Według opinii tutejszych kół rządowych należy wiadomości te traktować krytycznie, jakkolwiek nie można im odmawiać w zupełności realnej podstawy. Rząd polski powita z całą gotowością każdą próbę Litwy kowieńskiej, mającą na celu porozumienie i zbliżenie się wzajemno.

Zydzi litawscy za Polakami.

GRODNO, 3. (EE). Odbyło się w niedzielę w Wilnie wspólne posiedzenie żydów i polaków. Przedstawiciele żydów obiecali, iż zydzi w kowieńskiej Litwie będą popierali przy plebiscycie Polaków.

Plebiscyty.

O odłączenie G. Śląska od diecezji wrocławskiej.

BYTOM, 3. (P-T) Antypolskie rozporządzenie biskupa Bertrama wywołało

wśród ludności polskiej G. Śląska domaganie się odłączenia G. Śląska od diecezji wrocławskiej. Biskup Bertram pomimo, że większość diecezjan stanowi ludność polska, nie uważał za stosowne nauczyć się języka polskiego.

W napadzie wściekłości.

BYTOM, 2. (PAT). Pisma niemieckie na Górnym Śląsku ogłaszają protest przeciwko ograniczeniom co do miejsca i czasu plebiscytu. W proteście tym rzucają Niemcy niesłychane oszczerstwa na komisarza Korfantego, polską ludność górnośląską, jak i wogóle na cały naród polski. Nie obyło się także bez wycieczek antyfrancuskich.

Z Gdańska.

Zmiany w konstytucji gdańskiej.

GDANSK, 3. (PAT). Ustalono zostały przez komisję w projekcie konstytucji gdańskiej ważniejsze następujące zmiany: Art. 4 otrzymał brzmienie następujące: Językiem urzędowym jest język niemiecki. Części ludności mówiącej po polsku będzie zapewniona swoboda rozwoju narodowego, zwłaszcza używanie języka ojczystego w szkołach, administracji wewnętrznej i wymiarze sprawiedliwości. Szczegóły będą ustawowo ustalone. Art. 5 ma brzmienie następujące: Wolne miasto Gdańsk nie może służyć jako baza militarna zarówno lądowa jak i morska. Na terenie wolnego miasta nie mogą być budowane fortyfikacje. Wyrob amunicji i materiałów wojennych na terenie wolnego miasta Gdańsk jest wzbroniony bez uzyskania powszechnej zgody Ligi narodów.

Ukraina przeciw Francji.

MOSKWA, 3. (PAT) Radio. „Ukraińska Gazeta“ organ Petlury pisze, że jedyną odpowiedzią na uznanie Wrangla przez Francję powinno być natychmiastowe wydalenie oficerów francuskich ze sztabu ukraińskiego i odwołanie ukraińskiego reprezentanta w Paryżu.

Kierański protektorem bolszewików.

PARYZ, 3. Od kilku dni toczą się tutaj narady rosyjskich emigrantów różnych obozów w celu opracowania planu wspólnej akcji przeciw bolszewikom. Oczekiwany jest również Wrangel. Po jego przybyciu ma być rozpatrzony plan użycia jego 70 000 armii znajdującej się dzisiaj nad cieśniną G. Lipoli. Znaczne obawy wywołuje w kołach rosyjskich wielka ruchliwość Kierańskiego. Aby zapobiedz jego wypłynięciu na arenę polityczną ogłosił gen. Polowcew, b. gubernator wojenny rządu prowizorycznego, dłuższy artykuł, w którym dowodzi, iż Kierański świadomie popierał bolszewików. Kiedy gen. Polowcew w lipcu 1917 r. wydał rozkaz aresztowania przywódców bolszewickich, między nimi Trockiego, odwołał Kierański ten rozkaz z mieszkania Trockiego, u którego właśnie bawił. Gen. Polowcew powołuje się w tej sprawie na świadectwa agenta bolszewickiego w Pradze Hillersona. Dalej, twierdzi Polowcew, pismo Kierańskiego „Wolja Rosji“ wychodzące w Pradze oddaje bolszewikom wielkie usługi.

Redakcja „Pracy” zwraca się z prośbą gorącą o udzielenie informacji dotyczących poległych i zaginionych w ostatnich walkach z bolszewikami członków N. P. R. i Polskich Związków Zawodowych.

Z Sejmu.

WARSZAWA, 3. (PAT) Na posiedzeniu dzisiejszym omawiano na wstępie sprawę wydania dzieła Mickiewicza. Potrzebę wyasygnowania pieniędzy na wydanie pism Mickiewicza i księgi pod nazwą „Nauka o Polsce”, uzasadniał poseł Anusz.

Pos. ks. Luteliński obawia się, że księga „Nauka o Polsce” może być stronniczo opracowana i sądzi z tego powodu odesłania wniosku do komisji oświatowej dla poczynienia zastrzeżeń, co też Sejm uchwalił.

Następnie po szerokiej dyskusji Sejm przyjął ustawę o tymczasowej organizacji władz administracyjnych drugiej instancji w Małopolsce. Organizację województw przeprowadzić ma Min. spraw wewnętrznych za pośrednictwem generalnego delegata.

W dalszych obradach nad konstytucją p. Niedziałkowski (PPS) oświadcza, że pierwszy projekt Senatu wykazywał zupełny brak przewodniej myśli państwowej. Projekt wrócił bynajmniej nie wzmocniony ani rzeczowo, ani meralnie. Oba projekty łączy jedna myśl, aby Senat stał się reprezentacją prawicy, wyrazem starszego pokolenia, które ma zawsze skłonność ku zachowawczości. Mniejszość komisji odrzuciła także ten nowy projekt i twierdzi, że obecny Sejm nie może rozstrzygnąć tego zadania. Powinien on zadecydować o pozostałych artykułach konstytucji, a kwestię Senatu pozostawić do rozstrzygnięcia jednocy.

P. Grinbaum oświadcza się za wnioskiem NFR, aby sprawę ośdać pod referendum (głosowanie ludowe). Dalsze dyskusje odroczone.

Następne posiedzenie w czwartek. Na porządku dziennym dalszy ciąg i zakończenie dyskusji nad paragrafami 85 i 86. Głosowanie odbędzie się w piątek rano i w sobotę.

TELEGRAMY

Sowiety a Anglja.

MOSKWA, 2. (PAT) Radjo. Cziczerin wystosował do angielskiego ministra spraw zagranicznych notę, w której zaznacza, że Rosja zawsze szczerze pragnęła nawiązania stosunków pokojowych. Jednakże wszelkie jej usiłowania rozbiły się o órór Angjli, która wciąż pod nowymi pozorami zwleka z zawarciem umowy handlowej. Jeżeli Anglja trwać będzie na stanowisku przewlekania sprawy — dalszy potyt Krasina w Londynie stanie się bezcelowy.

Białorusini w walce z Sowietałmi.

WARSZAWA, 3. W powiecie Słuckim, Białorusini toczą zaciętą walkę z wojskami sowietał. Walka jest okrutna.

W Irlandji.

Sytuacja.

WARSZAWA, 3. Z Londynu donoszą, że sytuacja w Irlandji pozostaje bez zmiany. Zamachy na osoby i instytucje rządowe nie ustają. Rząd angielski tłumnie bezilżnie t. patryjotyczna porwy i żądnych ustępstw dla Irlandji poczynić nie chce.

Nowa wojna.

Włochy przeciw d'Annunziowi?

RZYM 2. (PAT) Ag. Stef. — Wiadomość o ogłoszeniu blokady Rjeki wyolała w szerokich kołach włoskich zadowolenie. Widzą w tem dowód, że rząd przysiępuje energiczne do przeprowadzenia

traktatu w Rapallo. Blokada ma na celu położenie kresu naruszeniu granic ustanowionych w traktacie w Rapallo przez legionistów d'Annunzia. Dzienniki zwracają uwagę na to, że stanowisko d'Annunzia jest nieusprawiedliwione, zwłaszcza, że sprawa Rjeki została szczęśliwie załagodzona, niż kwestja dalmatyńska.

Czyżby d'Annunzio już zmieł?

RZYM, 3. (PAT) Wied. BK. „Stampa” donosi z Tryjestu, że nie jest wykluczone, iż d'Annunzio zmieni swoje stanowisko. Wysłał on jednego z najwziętszych swoich zwolenników do Rzymu, aby przedstawił rządowi swoje poglądy.

Samodzielne narodołe królestwo węgierskie?

BUDAPESZT, 3. (PAT). Węg. BK. Na konferencji węgierskiej partji rządowych partje te stanęły na stanowisku niezawisłego narodołego królestwa. Uchwalono powołać komisję dla ustalenia zasadniczych kwestji związanych z reformą konstytucji. Postanowiono stanąć na stanowisku samodzielnego narodołego królestwa.

Czechy a mała Ententa.

PRAGA, 3. (PAT) Czeskie biuro pras. donosi: Prezydent Masaryk przyjął korespondenta węgierskiego pisma „Az E.” i oświadczył mu o stosunkach węgiersko-czeskich co następuje:

Plan mały, Ententy powstał już w roku 19, a plan tej koalicji był czysto obronny. Stosunek do Polski zdawał się być wtedy łatwiejszy i ściślejszy. Co do Węgier, oświadczył Masaryk, że Czechosłowacja życzy sobie utrzymania jak najściślejszych stosunków i przedyskutowania wszystkich kwestji spornych w drodze pokojowej. O stosunkach na Słowaczznie oświadczył Masaryk, że są one daleko lepsze niż to głoszą doniesienia alarmujące.

Stosunki na Słowaczzynie konsolidują się. W kwestji rosyjskiej Czechosłowacja stoi na stanowisku nie interwenjowania. Narod rosyjski musi sobie sam pomoc. Europa dowiedza do przekonania, że idea bolszewicka jest zgubną, a nawet

sami komuniści zeznają, że ich taktyka jest fałszywa. W republice czechosłowackiej nie istnieje zdaniem prezydenta żadne niebezpieczeństwo przewrotu monarchistycznego, gdyż naród czeski jest wrogo usposobiony względem dynastji Habsburgów.

Zamach stanu w Czechach.

PRAGA, 3. — W Pradze krążą sensacyjne opowiadania o powodach ostatnich rozruchów anty-niemieckich w Czechach. Podobno akcja legionistów była skierowana przeciw Masarykowi. Istniał rzekomo plan wtargnięcia na Hradczyn, pojmiania prezydenta i obwołania Kramarza dyktatorem. Policja, dowiedziawszy się o tem, skierowała wybuch w inną stronę i pchnęła legionistów do ekscesów przeciw Niemcom i Żydom.

Finanse Niemiec.

NAUEN, 3. (PAT). Radjo. Na obradach komisji podatkowej parlamentu oświadczył się wczoraj minister finansów Wert za pożyczkę przymusową, oraz w związku z tem za jednorazową daninę, którego to środka nie uważa on za tak dobry, jak pożyczkę, ale to pod warunkiem, aby wynik pożyczki przewyższył znacznie jednorazową daninę. Minister gospodarki państwowej Scholtz oświadczył, że jeśli jednorazowa danina miałaby przynieść 15 miliardów a ewentualnie przymusowa pożyczka 20 miliardów to wpłynęłoby to napewno korzystnie na niemiecką walutę i zmniejszyłoby drożyznę środków żywności przez umożliwienie zakupów ich zagranicą.

Ze stolicy i z kraju

Ochrona lokatorów na planum Sejmu.

WARSZAWA, 3. (PAT) Sejmowa komisja prawnicza ukończyła w zupełności trzecie czytanie projektu ustawy o ochronie lokatorów, który to projekt w przyszłym tygodniu będzie przedmiotem obrad plenium sejmowego.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

TEATR (W gmachu teatru „Scala” ul. Cegielińska Nr 18). TEATR „BAGATELA”

pod dyr. M. Terłowskiego. Kasa czynna od 12-21 od godz. 12-21. Początek o g. 8 i wiecz. 4 po południu. ŁÓDZKA

„O. Hopkinson, król bostonu i cover-coatu”

(z GIERASIENSKIM w roli tyt.) napisał Władysław Polak. Muz. różn. kompozytorów

Udział całego zespołu i nowozakończonych s.ł.

W niedzielę, 6 grudnia, o godz. 4 Przedstawienie popołudniowe po cenach zwyczajnych z kompletnym programem wieczornym (Rewia „O. Hopkinson” i król bostonu i cover-coatu”, oraz część koncertowa).

Sala Koncertowa Dziś o g. 8 wiecz. Sala Koncertowa DRUGI KONCERT słynnego Chóru Ukraińskiego Dyrygent: A. KOSZYC. Udział bierze około 60 osób. Bilety w księgarni Alfreda Straucha, Dzielna 12.

OGŁOSZENIE. Wydział Zarządzający Miasta podaje do wiadomości, iż sprzedaje na paszę bez ograniczenia: buraki pastewne po cenie hurtowej mk. 150.— za korzec, detalicznej mk. 160.—, białą marchew po cenie hurtowej mk. 170.—, detalicznej mk. 180.—

CZCIONKI zużyte kupujemy. Płacimy najwyższe ceny, adm. „PRACY”, Przejazd Nr. 8, od 10—12 i od 6—7.

KUPOJĘ i piasek najlepsze ceny za brylanty, złoto stare, srebro, perły i kwiaty lombardowa, kupuję też garnetowe, diamenty i fasty P. KOHN, Piotrkowska Nr. 8. (lewa oficyna II piętro).

OTWARCIE SZKOŁY GOSPODARSTWA DOMOWEGO 3-go stycznia. Zapisy codziennie od 10—12, Piotrkowska 51. Sklep KOMISOWY Rozwadowska I. Kupuję meble, dywany, maszyny do szycia. Wólczańska 43, Chrzanowicz. Ogłoszenia d obne. A! Meble różne sprzedaje. A Meble: stołowego, sypialnego; szafy, otomane, łóżanka, biurko, bielizniak, sprzedam, Piotrkowska 2:3 m. 5. Augustyniak Anna zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. Do sprzedania sklepowe i bufet, obejrzać można w godzinach od 10 do 8 codziennie. Wiadomość, Przejazd 14, m. 8. Hoffman Otten zagubił kartę powołania, wydana przez P.K.U. w Tomaszowie Mazowieckim. Heinrich Szlachet zagubił kartę naftową, wydaną w magistracie.